

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (šeštoji kolegija) SPRENDIMAS

2014 m. spalio 16 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Žemės ūkis — Reglamentas (EB) Nr. 612/2009 — Eksporto grąžinamosios išmokos — Reglamentas (EB) Nr. 376/2008 — Eksporto licencijų sistema — Eksporto deklaracija, pateikta prieš išduodant eksporto licenciją — Eksportas, vykdomas eksporto licencijos galiojimo laikotarpiu — Pažeidimų ištaisymas“

Byloje C-387/13

dėl 2013 m. liepos 4 d. *College van Beroep voor het bedrijfsleven* (Nyderlandai) sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2013 m. liepos 8 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

VAEX Varkens- en Veehandel BV

prieš

Productschap Vee en Vlees

TEISINGUMO TEISMAS (šeštoji kolegija),

kurį sudaro šeštosios kolegijos pirmininko pareigas einantis A. Borg Barthet, teisėjai M. Berger ir F. Biltgen (pranešėjas),

generalinis advokatas M. Szpunar,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *VAEX Varkens- en Veehandel BV*, atstovaujamos *advocaat* T. Linssen,
- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos B. Koopman ir M. Bulterman,
- Europos Sąjungos Tarybos, atstovaujamos E. Karlsson ir B. Driessen,
- Europos Komisijos, atstovaujamos H. Kranenborg ir D. Triantafyllou,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

* Proceso kalba: olandų.

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl reguliavimo sistemos, taikytinos eksporto grąžinamosioms išmokoms už žemės ūkio produktus, aiškinimo ir prireikus jos galiojimo, t. y., pirma, dėl 2009 m. liepos 7 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 612/2009, nustatančio bendrąsias išsamias eksporto grąžinamųjų išmokų sistemos taikymo žemės ūkio produktams taisykles (OL L 186, p. 1), ir, antra, dėl 2008 m. balandžio 23 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 376/2008, nustatančio bendrąsias išsamias taisykles dėl importo ir eksporto licencijų bei išankstinio nustatymo sertifikatų sistemos taikymo žemės ūkio produktams (OL L 114, p. 3), ir 2008 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 382/2008 dėl importo ir eksporto licencijų taikymo galvijienos sektoriuje taisyklių (OL L 115, p. 10).
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *VAEX Varkens- en Veehandel BV* (toliau – VAEX), Nyderlanduose įsteigtos bendrovės, ir *Productschap Vee en Vlees* (toliau – PVV) ginčą dėl atsakymo mokėti eksporto grąžinamąją išmoką ir grąžinti užstatą, sumokėtą siekiant gauti eksporto licenciją.

Teisinis pagrindas

- 3 Reglamento Nr. 376/2008 15, 21, 27 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

„(15) Importo arba eksporto licencija suteikia teisę importuoti arba eksportuoti, todėl ji turi būti pateikiama priimant importo arba eksporto deklaraciją.

<...>

(21) Bendrijos reglamentai, nustatantys atitinkamas licencijas ir sertifikatus, numato, kad visas užstatas arba jo dalis turi būti negrąžinta, jei licencijos arba sertifikato galiojimo laikotarpiu importas arba eksportas nevykdomi arba vykdomi iš dalies <...>

(27) Kai kuriems bendro žemės ūkio rinkų organizavimo sektoriams prieš eksporto licencijų išdavimą yra skiriamas svarstymo laikotarpis. Šis laikotarpis yra skirtas rinkos padėčiai įvertinti ir, jei reikia, ypač kai yra sunkumų, leisti atidėti paduotų paraiškų nagrinėjimą, o tai prilygsta jų atmetimui. <...>“

- 4 Šio reglamento 7 straipsnyje numatyta:

„1. Importo arba eksporto licencija suteikia įgaliojimus ir įpareigoja atitinkamai importuoti arba eksportuoti produktų arba atitinkamų prekių kiekį, nurodytą licencijoje, jos galiojimo laikotarpiu, išskyrus *force majeure* atvejus.

<...>

2. Eksporto licencija su iš anksto nustatyta eksporto grąžinamąja išmoka įpareigoja eksportuoti licencijoje nurodytą atitinkamo produkto tam tikrą kiekį jos galiojimo laikotarpiu, išskyrus *force majeure* atvejais.

Eksportuojant produktus, kuriems būtina pateikti eksporto licenciją, eksporto licencija su iš anksto nustatyta grąžinamąja išmoka nustato teisę eksportuoti ir gauti grąžinamąją išmoką.

<...>“

5 Pagal minėto reglamento 22 straipsnį:

„1. Nustatant licencijų arba sertifikatų galiojimo laiką, licencijos ir sertifikatai laikomi išduotais tą dieną, kurią buvo pateikta paraiška, ir ši diena įtraukiama į galiojimo laiką. Tačiau licencijos ir sertifikatai negali būti naudojami iki jų faktinio išdavimo.

2. Gali būti nurodyta, kad licencija arba sertifikatas įsigalioja faktinę išdavimo dieną, ir tada ši diena įtraukiama į licencijų arba sertifikatų galiojimo laiką.“

6 Šio reglamento 23 straipsnyje numatyta:

„1. Licencijos arba sertifikato egzempliorius Nr. 1 pateikiamas muitinei, kuri priėmė:

<...>

b) eksporto licencijos arba sertifikato su iš anksto nustatyta grąžinamąja išmoka atveju – su eksportu susijusią deklaraciją.

<...>

2. Licencijos ar sertifikato egzempliorius Nr. 1 pateikiamas muitinei arba perduodamas jos žiniai tada, kai priimama 1 dalyje nurodyta deklaracija.“

7 Reglamento Nr. 376/2008 24 straipsnyje nurodyta:

„1. Nepaisant 23 straipsnio nuostatų, valstybė narė gali leisti, kad licencija arba sertifikatas būtų:

a) pateikti dokumentą išdavusiai institucijai ar valdžios institucijai, atsakingai už grąžinamosios išmokos sumokėjimą;

<...>

6. Tais atvejais, kai eksportuojamiems produktams nėra būtina eksporto licencija, bet buvo nustatyta eksporto grąžinamoji išmoka pagal eksporto licenciją su iš anksto nustatyta grąžinamąja išmoka, jei, įvykus klaidai, eksportuojant naudotame dokumente, patvirtinančiame teisę į grąžinamąją išmoką, nebuvo paminėtas šis straipsnis ir (arba) licencijos arba sertifikato numeris arba jei informacija yra neteisinga, operacija gali būti suderinta, įvykdžius tokias sąlygas:

a) eksporto licencija su iš anksto nustatyta grąžinamąja išmoka atitinkamam produktui, galiojanti deklaracijos priėmimo dieną, yra pateikta valdžios institucijai, atsakingai už grąžinamosios išmokos sumokėjimą;

b) kompetentingoms institucijoms pateikta pakankamai įrodymų, kad būtų galima nustatyti ryšį tarp eksportuoto kiekio ir eksporto licencijos arba sertifikato.“

8 Šio reglamento 34 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„Atsižvelgiant į 39, 40 arba 47 straipsnių nuostatas, kai įsipareigojimas importuoti arba eksportuoti neįvykdomas, negrąžinama tokia užstato dalis, kuri lygi skirtumui tarp:

a) 95 % licencijoje arba sertifikate nurodyto kiekio ir

b) faktiškai importuoto arba eksportuoto kiekio.

<...>“

9 Reglamento Nr. 612/2009 4 ir 10 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

„4) Pagal šį reglamentą eksporto diena laikoma diena, kai muitinės pareigūnai priima dokumentą, rodantį pareiškėjo norą eksportuoti produktus, už kuriuos jis siekia gauti grąžinamąją eksporto išmoką. Šis dokumentas skirtas atkreipti institucijų, ypač muitinės, dėmesį į tai, kad nagrinėjama operacija vykdoma gavus Bendrijos finansinę pagalbą, todėl jos turi atlikti tinkamus patikrinimus. Priėmus dokumentą produktai perduodami muitinės priežiūrai, kol jie bus iš tikrųjų eksportuoti. Eksportuojamo produkto kiekis, rūšis ir savybės nustatomos pagal dokumento priėmimo dieną.

<...>

10) Siekiant nuosekliai aiškinti „eksportavimo iš Bendrijos“ sąvoką reikėtų apibrėžti, kad produktai laikomi eksportuotais, kai jie išvežami iš Bendrijos muitų teritorijos.“

10 Pagal šio reglamento 3 straipsnį:

„<...> [T]eisė gauti grąžinamąją išmoką įgyjama:

- išvežus produktus iš Bendrijos muitų teritorijos, jeigu visoms trečiosioms šalims taikomas vienodas grąžinamosios išmokos dydis,
- importavus produktus į konkrečią trečiąją šalį, jeigu jai taikoma diferencijuota grąžinamoji išmoka.“

11 Šio reglamento 4 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Teisė gauti grąžinamąją išmoką priklauso nuo to, ar pateikiama eksporto licencija su iš anksto nustatyta grąžinamąja išmoka, išskyrus tuos atvejus, kai eksportuojamos prekės.

<...>“

12 Pagal to paties reglamento 5 straipsnio 1 ir 2 dalis eksporto diena – tai diena, kai muitinės pareigūnai priima eksporto deklaraciją, kurioje nurodoma, jog bus prašoma grąžinamosios išmokos. Pagal eksporto deklaracijos priėmimo dieną pirmiausia nustatomas taikomas grąžinamosios išmokos dydis, visi grąžinamosios išmokos dydžio patikslinimai, eksportuojamo produkto kiekis, rūšis ir savybės.

13 Pagal minėto reglamento 5 straipsnio 7 dalies trečią įtrauką kompetentinga muitinė turi teisę fiziškai patikrinti ir atpažinti prekes, gabenamas į išvežimo iš Bendrijos muitų teritorijos muitinę.

14 Reglamento Nr. 382/2008 9 konstatuojamoji dalis suformuluota taip:

„<...> [A]pie sprendimus dėl paraiškų gauti eksporto licencijas turėtų būti pranešama tik praėjus tam tikram svarstymų laikotarpiui, per kurį Komisija galėtų įvertinti prašomus kiekius bei susijusias išlaidas ir prireikus imtis konkrečių veiksmų šių paraiškų atžvilgiu. <...>“

15 Šio reglamento 9 straipsnyje numatyta:

„Nepažeidžiant [2000 m. birželio 9 d. Komisijos] reglamento (EB) Nr. 1291/2000, [nustatančio bendrąsias išsamias taisykles dėl importo ir eksporto licencijų bei išankstinio nustatymo sertifikatų sistemos taikymo žemės ūkio produktams (OL L 152, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 29 t., p. 145)], 5 straipsnio 1 dalies ir remiantis šio reglamento 10–16 straipsniais, eksportuojant galvijienos produktus, už kuriuos prašoma eksporto grąžinamosios išmokos, būtina turėti eksporto licenciją su iš anksto nustatyta grąžinamąja išmoka.“

16 Reglamento Nr. 382/2008 10 straipsnyje nurodyta:

„1. Licencijų eksportuoti produktus, kuriems prašoma grąžinamosios išmokos ir kuriems turi būti išduodama eksporto licencija su iš anksto nustatyta grąžinamąja išmoka, galiojimo laikas, skaičiuojamas nuo išdavimo dienos, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1291/2000 23 straipsnio 2 dalyje, yra:

- a) penki mėnesiai pridedant einamąjį mėnesį – produktams, kurių KN kodas yra 0102 10, o produktams, kurių KN kodai yra 0102 90 ir ex 1602 – 75 dienos;
- b) 60 dienų – kitiems produktams.

<...>“

17 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą (OL L 302, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 4 t., p. 307, toliau – Muitinės kodeksas), 78 straipsnyje nurodyta:

„1. Muitinė turi teisę savo iniciatyva arba deklaranto prašymu padaryti pakeitimus deklaracijoje po to, kai prekės jau išleistos.

2. Muitinė, norėdama po prekių išleidimo įsitikinti deklaracijoje pateiktų duomenų tikslumu, turi teisę tikrinti prekybos dokumentus ir duomenis, susijusius su atitinkamų prekių importo arba eksporto operacijomis arba su paskesnėmis prekybos šiomis prekėmis operacijomis. Tokie patikrinimai gali būti atliekami deklaranto arba bet kurio kito asmens, tiesiogiai arba netiesiogiai per verslą susijusio su minėtomis operacijomis, arba dėl verslo turinčio minėtus dokumentus, patalpose. Ši institucija taip pat turi teisę tikrinti ir prekes, jeigu jas vis dar įmanoma pateikti tikrinimui.

3. Jeigu pakartotinai patikrinus deklaraciją arba atlikus tikrinimą po prekių išleidimo, paaiškėja, kad atitinkamos muitinės procedūros atlikimo tvarką reglamentuojančios nuostatos buvo taikomos remiantis neteisinga arba neišsamia informacija, muitinė, remdamasi naujai surinkta informacija, laikydamosi nustatytų nuostatų, imasi priemonių, būtinų susidariusiai padėčiai sureguliuoti.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

18 2009 m. spalio 15 d. VAEX paprašė PVV išduoti licenciją eksportuoti telyčių partiją į Rusiją. Siekdama gauti šią licenciją, VAEX sumokėjo 6 448 EUR užstatą. 2009 m. spalio 15 ir 16 d. PVV išsiuntė VAEX dokumentus su antrašte „Užstatų ir materialaus turto pokyčių ataskaitos“, nurodančius eksporto licencijas su atitinkamai laikiniais numeriais 100308 ir 100315.

19 VAEX teigimu, per 2009 m. spalio 19 d. pokalbį telefonu dėl prašomos eksporto licencijos vienas PVV darbuotojas patvirtino, kad licencija Nr. 100315, skirta eksporto deklaracijai, bus panaudota kitą dieną. Tačiau PVV paneigė, kad tokia informacija buvo suteikta telefonu.

20 2009 m. spalio 20 d. VAEX pateikė eksporto deklaraciją, susijusią su atitinkama telyčių partija. Prie šios deklaracijos buvo pridėta eksporto grąžinamųjų išmokų mokėjimo paraiška, pagrįsta eksporto licencija Nr. 100315. Šią deklaraciją muitinės tarnyba priėmė tą pačią dieną.

21 2009 m. spalio 21 d. PVV išdavė eksporto licenciją Nr. 100344, atsižvelgdama į VAEX prašomą eksportą. 2009 m. spalio 22 d. minėta telyčių partija buvo išvežta iš Europos Sąjungos muitų teritorijos ir 2009 m. spalio 26 d. pristatyta į paskirties vietą.

- 22 2010 m. liepos 6 d. sprendimu PVV atmetė VAEX pateiktą eksporto grąžinamosios išmokos mokėjimo paraišką ir nurodė, kad užstatas, sumokėtas siekiant gauti eksporto licenciją, nebus grąžinamas.
- 23 PVV atmetė dėl šio sprendimo pateiktą VAEX skundą, grįsdama tuo, kad eksportas nebuvo įvykdytas per šios licencijos galiojimo laikotarpį.
- 24 VAEX kreipėsi į *College van Beroep voor het bedrijfsleven* (Apeliacinis administracinis teismas prekybos ir pramonės srityje), reikalaudama sumokėti prašomą grąžinamąją išmoką ir grąžinti nagrinėjamą užstatą.
- 25 Tas teismas tvirtino, kad bylos baigtis priklauso nuo to, ar eksporto grąžinamosios išmokos mokamos su sąlyga, jog eksporto deklaracija pateikta eksporto licencijos galiojimo laikotarpiu.
- 26 Tačiau prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad ir grąžinamosioms išmokoms, ir eksporto licencijoms taikytini teisės aktai gali būti aiškinami pritariant VAEX argumentams, jog grąžinamoji išmoka skiriama, kai eksportuota eksporto licencijos galiojimo laikotarpiu, arba, atvirkščiai, jiems nepitariant.
- 27 Be to, ir tuo atveju, jei pagal taikytiną teisės aktą draudžiamas vėlesnis suderinimas, leidžiantis skirti VAEX prašomas eksporto grąžinamąsias išmokas, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla abejonių dėl tokio teisės akto galiojimo, atsižvelgiant pirmiausia į proporcingumo principo taikymą.
- 28 Šiomis aplinkybėmis *College van Beroep voor het bedrijfsleven* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1) Ar pagal šioje byloje taikytiną Europos teisės aktą tokiu kaip nagrinėjamas atveju draudžiama:

- a) sumokėti prašomas grąžinamąsias išmokas,
  - b) grąžinti užstatą, sumokėtą prašant licencijos?
- 2) Jeigu į vieną arba abi pirmojo klausimo dalis būtų atsakyta teigiamai, ar pagal šį teisės aktą draudžiamas vėlesnis suderinimas, kad paskui prekes būtų galima įrašyti licencijoje ir tuo remiantis vėliau sumokėti grąžinamąsias išmokas arba grąžinti užstatą?
- 3) Jeigu į antrąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar šiuo atveju atitinkamas teisės aktas negalioja, jeigu jame nenumatyta, kad tokiu kaip nagrinėjamas atveju, kai licencija buvo panaudota vieną dieną per anksti, grąžinamosios išmokos mokamos arba sumokėtas užstatas grąžinamas?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

- 29 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori išsiaiškinti, ar pagal Reglamento Nr. 612/2009, taip pat reglamentų Nr. 376/2008 ir 382/2008 nuostatas iš esmės nedraudžiama sumokėti eksporto grąžinamąsias išmokas ir grąžinti užstatą, sumokėtą siekiant gauti šias išmokas, kai atitinkamas eksportuotojas eksporto deklaracijos priėmimo momentu neturėjo galiojančios eksporto licencijos, nors nagrinėjamos prekės buvo faktiškai eksportuotos jam išduotos eksporto licencijos galiojimo laikotarpiu.

- 30 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad Reglamento Nr. 612/2009 4 straipsnio 1 dalyje numatyta, jog teisė gauti gražinamąją išmoką priklauso nuo to, ar kompetentingai muitinės įstaigai pateikiama eksporto licencija.
- 31 Kadangi Reglamento Nr. 612/2009 4 straipsnis yra bendrųjų nuostatų, susijusių su teise gauti gražinamąją išmoką, dalis, reikia pažymėti, kad Teisingumo Teismas yra nusprendęs, jog, atsižvelgiant į 1987 m. lapkričio 27 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 3665/87, nustatančio bendrąsias išsamias eksporto gražinamųjų išmokų sistemos taikymo žemės ūkio produktams taisykles (OL L 310, p. 57), 3 straipsnį, kuris atitinka Reglamento Nr. 612/2009 5 straipsnį ir yra tų pačių bendrųjų nuostatų dalis, šiame 3 straipsnyje nurodyta informacija reikalinga ne vien norint matematiškai apskaičiuoti tikslią gražinamosios išmokos sumą, bet ji visų pirma skirta nustatyti, ar apskritai egzistuoja teisė į šią išmoką, ir pradėti gražinamosios išmokos paraiškos patikrinimo procedūrą (Sprendimo *Dachsberger & Söhne*, C-77/08, EU:C:2009:172, 24 punktą ir jame nurodyta teismo praktika).
- 32 Kalbant apie atlikti būtinus patikrinimus, pažymėtina, jog Reglamento Nr. 619/2009 5 straipsnio 7 dalyje numatyta, kad kompetentinga muitinė turi teisę fiziškai patikrinti ir atpažinti prekes, už kurias paprašyta gražinamosios išmokos ir kurios gabenamos į muitinę, per kurią išvežama iš Sąjungos muitų teritorijos.
- 33 Iš tiesų, šie patikrinimai būtini tam, kad būtų pasiekti eksporto gražinamosios išmokos srityje priimtų Sąjungos teisės aktų tikslai (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Dachsberger & Söhne*, EU:C:2009:172, 41 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką ir Sprendimo *Südzucker ir kt.*, C-608/10, C-10/11 ir C-23/11, EU:C:2012:444, 43 punktą).
- 34 Darytina išvada, kad eksporto licencijos pateikimas yra esminė gražinamosios išmokos paraiškų patikrinimo procedūros dalis.
- 35 Tačiau Reglamente Nr. 612/2009 nėra aiškiai nustatyta tvarkos, pagal kurią pateikiama eksporto licencija. Ši tvarka paaiškėja iš Reglamento Nr. 376/2008 ir, kiek tai susiję pirmiausia su galvijenos sektoriumi, iš Reglamento Nr. 382/2008.
- 36 Taip pat pagal Reglamento Nr. 376/2008 15 konstatuojamąją dalį eksporto licencija suteikia teisę eksportuoti, todėl ji turi būti pateikiama priimant eksporto deklaraciją.
- 37 Pagal šio reglamento 7 straipsnį eksporto licencija suteikia įgaliojimus ir įpareigoja eksportuoti produktų arba atitinkamų prekių kiekį, nurodytą licencijoje, jos galiojimo laikotarpiu.
- 38 Dėl eksporto licencijos galiojimo trukmės iš Reglamento Nr. 376/2008 22 straipsnio 1 dalies matyti, kad licencijos ir sertifikatai laikomi išduotais tą dieną, kurią buvo pateikta paraiška, tačiau licencijos ir sertifikatai negali būti naudojami iki jų faktinio išdavimo. Pagal šio reglamento 22 straipsnio 2 dalį vis dėlto galima nukrypti nuo šios taisyklės, tik reikia nurodyti, kad licencija arba sertifikatas įsigalioja faktinę išdavimo dieną; ši galimybė pirmiausia numatyta Reglamento Nr. 382/2008 10 straipsnio 1 dalyje.
- 39 Iš tiesų, kaip matyti iš Reglamento Nr. 376/2008 27 konstatuojamosios dalies ir Reglamento Nr. 382/2008 9 konstatuojamosios dalies, kai kuriems bendro žemės ūkio rinkų organizavimo sektoriams prieš išduodant eksporto licencijas yra skiriamas svarstymo laikotarpis, per kurį Europos Komisija galėtų įvertinti rinkos padėtį, prašomą kiekį ir susijusias išlaidas ir prireikus imtis konkrečių veiksmų dėl šių paraiškų.
- 40 Atsižvelgiant į Reglamento Nr. 376/2008 23 straipsnio 1 dalį eksporto licencija pateikiama muitinei, kuri priėmė su eksportu susijusią deklaraciją. Pagal šio reglamento 23 straipsnio 2 dalį ši licencija pateikiama muitinei arba perduodama jai susipažinti tada, kai priimama su eksportu susijusi deklaracija.

- 41 Tai rodo, kad galiojančią eksporto licenciją eksportuotojas iš esmės turi pateikti, kai eksporto deklaraciją priima kompetentinga muitinės įstaiga. Šios išvados iš principo negali paneigti aplinkybė, kad faktinio nagrinėjamų prekių eksporto momentu šis eksportuotojas turėjo išduotą tokių prekių eksporto licenciją.
- 42 Atsižvelgiant į pirmiau išdėstytus argumentus, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti: Reglamento Nr. 612/2009, taip pat reglamentų Nr. 376/2008 ir 382/2008 nuostatos turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas iš esmės draudžiama sumokėti eksporto grąžinamąsias išmokas ir grąžinti užstatą, sumokėtą siekiant gauti šias išmokas, kai susijęs eksportuotojas eksporto deklaracijos priėmimo momentu neturėjo galiojančios eksporto licencijos, nors nagrinėjamos prekės buvo faktiškai eksportuotos jam išduotos eksporto licencijos galiojimo laikotarpiu.

Dėl antrojo klausimo

- 43 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori žinoti, ar pagal Reglamento Nr. 612/2009, taip pat reglamentų Nr. 376/2008 ir 382/2008 nuostatas tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė pagrindinėje byloje, draudžiamas vėlesnis suderinimas, leidžiantis vėliau įrašyti prekes licencijoje, sumokėti šiuo pagrindu mokėtinas eksporto grąžinamąsias išmokas ir prireikus grąžinti sumokėtą užstatą.
- 44 Šiuo klausimu reikia priminti, kad, kiek tai susiję su pagrindinėje byloje nagrinėjamomis faktinėmis aplinkybėmis, aišku, jog eksporto deklaracija buvo priimta vieną dieną anksčiau, nei faktiškai buvo išduota eksporto licencija. Tačiau faktinis pagrindinėje byloje nagrinėjamų prekių eksportas įvyko išdavus šią licenciją ir jos galiojimo laikotarpiu.
- 45 Be to, prašyme priimti prejudicinį sprendimą nėra jokių įrodymų, patvirtinančių, kad į šio sprendimo 39 punkte nurodytą svarstymo laikotarpį nebuvo atsižvelgta arba kad, nepaisydamos klaidingai įrašyto eksporto licencijos numerio, fizinį prekių patikrinimą atlikusios kompetentingos institucijos suabejojo eksporto deklaracijoje pateiktų duomenų tikslumu.
- 46 Tokiomis aplinkybėmis reikia patikrinti, ar, kaip rašytinėse pastabose siūlė Komisija, galima vėliau ištaisyti pažeidimą, susijusį su kompetentingoms institucijoms pateiktais dokumentais.
- 47 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad, pirma, nors Reglamente Nr. 612/2009 nėra jokios nuostatos, leidžiančios ištaisyti tokį pažeidimą, Reglamento Nr. 376/2008 24 straipsnio 6 dalyje numatyta, be kita ko, suderinimo galimybė, kai eksporto licencija, galiojanti deklaracijos priėmimo dieną, yra pateikta valdžios institucijai, atsakingai už grąžinamosios išmokos sumokėjimą.
- 48 Bet būtent taip nėra pagrindinėje byloje nagrinėjamu atveju.
- 49 Vis dėlto Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad eksportas, kaip jis suprantamas pagal Reglamentą Nr. 612/2009, yra muitinės procedūra ir kad iš esmės bendrosios Muitinės kodekso nuostatos, nepažeidžiant specialiųjų nuostatų, taikomos visoms prekių, už kurias prašoma grąžinamųjų eksporto išmokų, eksporto deklaracijoms (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Nowaco Germany*, C-353/04, EU:C:2006:522, 45–47 punktus). Taigi vėlesnis eksporto deklaracijos suderinimas galėtų būti grindžiamas Muitinės kodekso 78 straipsniu (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Südzucker ir kt.*, EU:C:2012:444, 46 punktą).
- 50 Antra, dėl šio 78 straipsnio taikymo srities Teisingumo Teismas jau pažymėjo, kad juo siekiama muitinės procedūrą suderinti su realia padėtimi (Sprendimo *Terex Equipment ir kt.*, C-430/08 ir C-431/08, EU:C:2010:15, 56 punktą). Be to, minėtame straipsnyje nedaromas skirtumas tarp tų klaidų arba trūkumų, kuriuos galima pataisyti, ir kitų, kurių pataisyti negalima (sprendimų *Overland Footwear*, C-468/03, EU:C:2005:624, 63 punktą ir *Südzucker ir kt.*, EU:C:2012:444, 47 punktą). Sąvokos

„neteisinga arba neišsami informacija“ turi būti aiškinamos kaip apimančios ir fakto klaidas arba trūkumus, ir taikomos teisės aiškinimo klaidas (sprendimų *Overland Footwear*, EU:C:2005:624, 63 punktas ir *Terex Equipment ir kt.*, EU:C:2010:15, 56 punktas).

- 51 Darytina išvada, kad tuo atveju, jei eksportuotojas tokiomis sąlygomis, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje, prašo muitinės įstaigų suderinti eksporto deklaraciją taip, jog būtų laikoma, kad ji pateikta vėlesnę dieną, kai eksportuotojas turėjo galiojančią eksporto licenciją, pagal Muitinės kodekso 78 straipsnį iš esmės leidžiamas toks suderinimas.
- 52 Taip pat pagal šio kodekso 78 straipsnio 1 dalį muitinės „turi teisę“ savo iniciatyva arba deklaranto prašymu pakeisti deklaracijos datą, taigi ir jos priėmimo datą.
- 53 Tačiau muitinė, atlikdama šį įvertinimą, atsižvelgia, be kita ko, į galimybę peržiūrėti duomenis tikrintinoje deklaracijoje ir prašyme dėl pakartotinio patikrinimo (sprendimų *Overland Footwear*, EU:C:2005:624, 47 punktas ir *Terex Equipment ir kt.*, EU:C:2010:15, 59 punktas).
- 54 Taigi, jei per patikrinimą paaiškėja, kad nagrinėjamo teisės akto tikslai nebuvo pažeisti, būtent prekės, kurios nurodytos eksporto deklaracijoje, iš tiesų buvo eksportuotos, ir kompetentingos institucijos turi pakankamai įrodymų, leidžiančių nustatyti ryšį tarp eksportuoto kiekio ir faktiškai vykdytą eksportą apimančios licencijos, muitinės, atsižvelgdamos į turimą informaciją, pagal Muitinės kodekso 78 straipsnio 3 dalį turi imtis būtinų priemonių padėčiai sureguliuoti (šiuo klausimu žr. sprendimų *Overland Footwear*, EU:C:2005:624, 52 punktą ir *Terex Equipment ir kt.*, EU:C:2010:15, 62 punktą).
- 55 Todėl į antrąjį klausimą reikia atsakyti taip: Reglamento Nr. 612/2009, taip pat reglamentų Nr. 376/2008 ir 382/2008 nuostatos, nagrinėjamos kartu su Muitinės kodekso 78 straipsniu, turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė pagrindinėje byloje, nedraudžiamas vėlesnis suderinimas, leidžiantis vėliau įrašyti prekes licencijoje, sumokėti šiuo pagrindu mokėtinas eksporto grąžinamąsias išmokas ir prireikus grąžinti sumokėtą užstatą.

Dėl trečiojo klausimo

- 56 Atsižvelgiant į atsakymą į antrą klausimą, į trečiąjį prejudicinį klausimą atsakyti nereikia.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 57 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiai teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (šeštoji kolegija) nusprendžia:

- 1. 2009 m. liepos 7 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 612/2009, nustatančio bendrąsias išsamias eksporto grąžinamųjų išmokų sistemos taikymo žemės ūkio produktams taisykles, taip pat 2008 m. balandžio 23 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 376/2008, nustatančio bendrąsias išsamias taisykles dėl importo ir eksporto licencijų bei išankstinio nustatymo sertifikatų sistemos taikymo žemės ūkio produktams ir 2008 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 382/2008 dėl importo ir eksporto licencijų taikymo galvijienos sektoriuje taisyklių nuostatos turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas iš esmės draudžiama sumokėti eksporto grąžinamąsias išmokas ir grąžinti užstatą, sumokėtą siekiant gauti šias išmokas, kai**

atitinkamas eksportuotojas eksporto deklaracijos priėmimo momentu neturėjo galiojančios eksporto licencijos, nors nagrinėjamos prekės buvo faktiškai eksportuotos jam išduotos eksporto licencijos galiojimo laikotarpiu.

- 2. Reglamento Nr. 612/2009, taip pat reglamentų Nr. 376/2008 ir 382/2008 nuostatos, nagrinėjamos kartu su 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, 78 straipsniu, turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė pagrindinėje byloje, nedraudžiamas vėlesnis suderinimas, leidžiantis vėliau įrašyti prekes licencijoje, sumokėti šiuo pagrindu mokėtinas eksporto grąžinamąsias išmokas ir prireikus grąžinti sumokėtą užstatą.**

Parašai.